

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informativna naznaka o sudskoj praksi Suda broj 125

Decembar 2009. godine

Muñoz Díaz protiv Španije - 49151/07

Presuda od 8.12.2009 [Odjeljenje III]

Član 14.

Diskriminacija

Odbijanje da se prizna validnost jednog romskog braka u svrhu ostvarivanja prava na porodičnu penziju: *povreda*

Činjenice – Podnositeljica predstavke je španska državljanka koja pripada romskoj zajednici. Ona se udala za osobu M.D. 1971. godine, koji je također pripadao romskoj zajednici, prema obredima svojstvenim toj zajednici. Oni su imali šestero djece koja su bila upisana u knjižicu evidencije porodice koju su izdale španske vlasti. Njima je dodijeljen status "velike porodice" 1986. godine. M.D. je preminuo 2000. godine. On je plaćao socijalne doprinose više od devetnaest godina. Podnositeljica predstavke je podnijela zahtjev za porodičnu penziju, ali je zahtjev odbijen uz obrazloženje da njen brak sa osobom M.D. nije bio registriran u matičnoj knjizi. Ta odluka je potvrđena 2001. godine. Podnositeljica predstavke se obratila Sudu za rad koji joj je dodijelio pravo na porodičnu penziju. Međutim, presudu je ukinuo Viši sud pravde. Podnositeljica predstavke je uložila žalbu *amparo*, ali je ona odbijena presudom donesenom 2007. godine.

Pravo – Član 14. Konvencije u vezi sa članom 1. Protokola broj 1: u pogledu režima koji se odnosi na porodičnu penziju u relevantno vrijeme, Opšti zakon o socijalnoj sigurnosti, u verziji koja je bila na snazi tada, ja priznavao pravo na porodičnu penziju preživjelom supružniku. Međutim, ta zakonska odredba je bila

dopunjena i izmijenjena, kako u samom zakonu tako i u sudskoj praksi domaćih sudova, uključujući praksu Ustavnog suda.

U vrijeme kada se podnositeljica vjenčala 1971. godine, prema romskim obredima i tradiciji, u Španiji nije bilo moguće, osim davanjem prethodne izjave o apostaziji, zaključiti brak na drugi način osim u skladu sa obredima i kanonskim pravom katoličke crkve. Dakle, od podnositeljice predstavke se nije moglo zahtijevati, a da se ne povrijedi njeno pravo na religijsku slobodu, da se vjenča na zakonit način, tj. na osnovu kanonskog prava kada je manifestirala svoj pristanak da se vjenča prema romskim obredima 1971. godine. Nakon stupanja na snagu Ustava Španije 1978. godine, podnositeljica predstavke je zapravo mogla zaključiti civilni brak. Međutim, ona je istakla da je u dobroj vjeri smatrala da je brak zaključen prema romskim obredima i tradiciji proizveo sva pravna dejstva koja su svojstvena institutu braka. Da bi ocijenio dobru vjeru podnositeljice predstavke, Sud je uzeo u razmatranje činjenicu da ona pripada zajednici u okviru koje se validnost braka, prema njenim obredima i tradiciji, nikada ne osporava, niti se smatra suprotnim javnom redu domaćih vlasti, koje su čak priznale, u izvjesnim aspektima, status podnositeljice predstavke kao supruge. Snaga kolektivnog vjerovanja neke zajednice koja je kulturološki dobro definirana se ne može ignorirati. Osim toga, međunarodni konsenzus među državama članicama Vijeća Evrope se javlja na način da se priznaju specijalne potrebe manjina te obaveza da se zaštiti njihova sigurnost, identitet i način života. U ovom predmetu, vjerovanje podnositeljice predstavke da je udata žena, sa dejstvima svojstvenim tom statusu, je neosporivo pojačano stavom vlasti koje su je priznale kao suprugu osobe D.M. i koje su to učinile vrlo konkretno tako što su joj izdale neke dokumente socijalne sigurnosti, naročito dokument kojim je evidentirana kao supruga i majka velike porodice, što je situacija koja naročito zaslužuje pomoć i koja iziskuje priznanje supružničkog statusa. Dobra vjera podnositeljice predstavke u pogledu validnosti njenog braka, koju su vlasti potvrdile službenim priznanjem njene situacije, joj je omogućila legitimno očekivanje da se smatra suprugom osobe D.M. i da formira sa njim priznati bračni par. Nakon što je D.M. umro, prirodno je da se podnositeljica predstavke nadala da će imati pravo na porodičnu penziju. Prema tome, odbijanje da se podnositeljici predstavke prizna status supruge u svrhu porodične penzije je u suprotnosti sa prethodnim priznanjem tog statusa od strane vlasti. Osim toga, posebna društvena i kulturološka situacija podnositeljice predstavke je uzeta u obzir prilikom ocjenjivanja njene dobre vjere. U vezi s tim, posebno je istaći da se od država strana u Konvenciji zahtijeva, prema Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina, da uzmu u obzir specifične uslove osoba koje pripadaju nacionalnim manjinama. Imajući u vidu okolnosti ovog predmeta, situacija podnositeljice predstavke predstavlja disproportionalno različito postupanje u poređenju sa postupanjem rezerviranom za brakove koji su zaključeni u dobroj vjeri. U svojoj presudi, Sud za rad je protumačio primjenjive propise u korist podnositeljice predstavke. Međutim, Viši sud pravde je ukinuo tu presudu, a da nije izvukao nikakav zaključak iz specifičnosti romske zajednice. U svjetlu navedenog, disproportionalno je da španske vlasti, koje su izdale podnositeljici predstavke i njenoj romskoj porodici knjižicu evidencije porodice, kojom im je priznat status velike porodice, koje su dodijelile njoj i njenoj djeci pomoć u pogledu zdravstvene skrbi i ubirale doprinose socijalnog osiguranja od njenom muža Roma devetnaest godina, sada odbijaju da priznaju validnost romskog braka u pogledu porodične penzije.

Konačno, Sud ne prihvata argument Vlade da bi bilo dovoljno da je podnositeljica predstavke zaključila civilni brak da bi dobila penziju. Zabrana diskriminacije obuhvaćena članom 14. ima smisla samo ako se, u svakom pojedinačnom predmetu, lična situacija podnosioca predstavke, u vezi sa kriterijima nabrojanim u toj odredbi, uzme u obzir tačno onako kakva je.

Zaključak: povreda (šest glasova naspram jednog glasa).

Član 41: 70 000 EUR po svim osnovama pretrpljene štete.

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

Click here for the [Case-Law Information Notes](#)